

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 271

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1634) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve Listesi** 4
- **Kanun Teklifleri Yenileme Tezkeresi** 11
- **2/1634 Esas Numaralı Teklifin**
 - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 11
 - Genel Gerekçesi 12
- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** 13
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 14
- **Muhalefet Şerhi** 18
- **Teklif Metni** 20
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 20
- **Anlaşma Metni** 21

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-180451

2 Ekim 2023

Konu: Milletlerarası andlaşmaların
onaylanmasının uygun bulunması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Döneminde Anayasa'nın 90'ncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere Başkanlığınıza sunulan ancak sonuçlandırılmayan ekli listede yer alan milletlerarası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek: Liste

LİSTE

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
1	2/5027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
2	2/5038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
3	2/1781	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
4	2/2783	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
5	2/2278	Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması
6	2/2935	Matrah Aşındırma ve Kâr Kaydırmanın Engellenmesine Yönelik Vergi Anlaşmaları ile İlgili Önlemlerin Uygulanmasına İlişkin Çok Taraflı Sözleşme
7	2/1897	Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Karar

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
8	2/1912	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Karar
9	2/4162	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 47'nci Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 21'inci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 4/9/2021 Tarihli ve GA21/4/442 Sayılı Karar
10	2/2370	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
11	2/3910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
12	2/4291	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
13	2/3378	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması
14	2/1532	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması
15	2/1548	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşma
16	2/2984	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İşbirliği Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
17	2/1194	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
18	2/2024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
19	2/4188	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşması
20	2/3141	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Kralığı, Kraliyet Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
21	2/5025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
22	2/5026	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
23	2/3537	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İşbirliği Çerçeve Anlaşması
24	2/2021	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması
25	2/4323	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma ve Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
26	2/4416	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Togo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
27	2/4417	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması ve Notalar
28	2/4418	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşması
29	2/4706	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması
30	2/4911	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
31	2/5024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma
32	2/4292	Türkiye Cumhuriyeti İşleri Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Millî Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolü ve Notalar
33	2/3706	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İşbirliği Anlaşması
34	2/4650	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşması
35	2/1459	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
36	2/1545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma
37	2/3445	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taahhümlüğü Anlaşması
38	2/4529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşması
39	2/1593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
40	2/1794	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması
41	2/1949	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
42		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Teşkilatı Arasında Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) Uluslararası İçin Ev Sahibi Ülke Anlaşması Tacil Protokolü
43	2/4814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
44	2/1776	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
45	2/3536	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
46	2/3543	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
47	2/4891	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
48	2/2847	İslam Konferansı Örgütünün İmtiyaz ve Muafiyetlerine Dair Sözleşme
49	2/2664	İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Medya Forumu Tüzüğü ile Notalar
50	2/3004	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ve Notalar
51	2/2023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması
52	2/2058	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşma
53	2/2025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Dönemi'nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/5027, 2/5038, 2/1781, 2/2783, 2/2278, 2/2935, 2/1897, 2/1912, 2/4162, 2/2370, 2/3910, 2/4291, 2/3378, 2/1532, 2/1548, 2/2984, 2/1194, 2/2024, 2/4188, 2/3141, 2/5025, 2/5026, 2/3537, 2/2021, 2/4323, 2/4416, 2/4417, 2/4418, 2/4706, 2/4911, 2/5024, 2/4292, 2/3706, 2/4650, 2/1459, 2/1545, 2/3445, 2/4529, 2/1593, 2/1794, 2/1949, 2/4814, 2/1776, 2/3536, 2/3543, 2/4891, 2/2847, 2/2664, 2/3004, 2/2023, 2/2058 ve 2/2025 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1634)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 1002956 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

GENEL GEREKÇE

23 Ağustos 2021 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşması” ile egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı temelinde ve ulusal mevzuat ile uluslararası kurallara uygun olarak ikili askerî ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması, Taraflar arasında askerî ve savunma iş birliği sağlanması ve geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Söz konusu Anlaşma ile askerî eğitim ve öğretim; tatbikat/eğitilere veya ortak tatbikatlara katılım sağlanması; savunma sanayi; askerî istihbarat değişimi; lojistik iş birliği; askerî tıp ve sağlık hizmetleri; muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma; barışı koruma, insani yardım, deniz haydutluğu ile mücadele operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlar; haritacılık ve hidrografi; mesleki gelişim amaçlı personel değişimi; askerî bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarında bilgi ve tecrübe paylaşımı; mayın ve el yapımı patlayıcılarla mücadele alanında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi; doğal afet yardım harekâtı kapsamında eğitim, bilgi ve tecrübe paylaşımı ile Anlaşmada belirtilen diğer konularda iki ülkenin silahlı kuvvetleri arasında iş birliğinin geliştirilmesi öngörülmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-78576

18 Nisan 2022

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

23 Ağustos 2021 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

14/05/2026

Esas No: 2/1634

Karar No: 193

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1634 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 13/05/2026 tarihinde yaptığı 22’nci toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

27'nci Yasama Döneminde görüşülememesi nedeniyle kadük kalan 2/4418 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi”, 03/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan KURTULMUŞ imzasıyla yenilenmiştir. Teklif, 2/1634 esas numarası ile 04/10/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Millî Savunma Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28'inci Yasama Dönemi 13/05/2026 tarihli 22'nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Millî Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, askerî eğitim ve öğretim; eğitimlere veya ortak tatbikatlara katılımın sağlanması; savunma sanayii; askerî istihbarat değişimi; lojistik iş birliği; askerî tıp ve sağlık hizmetleri; muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma; barışı koruma, insani yardım, deniz haydutluğu ile mücadele operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlar; haritacılık ve hidrografi; mesleki gelişim amaçlı personel değişimi; askerî bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarında bilgi ve tecrübe paylaşımı; mayın ve el yapımı patlayıcılarla mücadele alanında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi; doğal afet yardım harekâtı kapsamında eğitim, bilgi ve tecrübe paylaşımı ile Anlaşma'da belirtilen diğer konularda iki ülkenin silahlı kuvvetleri arasında iş birliğinin geliştirilmesini öngören Anlaşma'nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif'in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;¹

Dışişleri Bakan Yardımcısı Musa KULAKLIKAYA tarafından;

Ekvator Ginesi'nin, bir bölümü Gine Körfezi'nde bir ada, diğer bölümü ise Afrika ana karasında Kamerun ve Gabon'a komşu olan bir ülke olduğu,

Söz konusu ülkenin 1990'lı yıllardan itibaren petrol gelirlerine dayalı hızlı bir ekonomik büyüme süreci yaşadığı ve son dönemde ekonomik faaliyetlerini çeşitlendirme hedefinin yanı sıra, potansiyel doğal gaz kaynaklarının işlenmesi yoluyla hidrokarbon rezervlerine dayalı ekonomik büyüme anlayışını sürdürmekte olduğu,

Ekvator Ginesi'yle iyi düzeyde seyreden ilişkilerimizde pürüzlü hiçbir konu bulunmadığı,

Ekvator Ginesi'nin 2014 yılında Türkiye-Afrika II. Ortaklık Zirvesi'ne ev sahipliği yapmasının ilişkilerimizde bir dönüm noktası teşkil ettiği,

Ekvator Ginesi'yle ikili iş birliğimizin ve ilişkilerimizin Afrika Ortaklık Politikamız çerçevesinde çok boyutlu olarak gelişmekte olduğu,

Ekvator Ginesi'nin, başta Birleşmiş Milletler olmak üzere uluslararası kuruluşlardaki adaylıklarımızı desteklediği ve bu konuda karşılıklılık gözetmediği,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

<https://www.tbmm.gov.tr/Tutanaklar/TutanakGoster/5406>

Gine Körfezi'nde deniz haydutluğunun bölge ülkelerine yönelik ciddi bir tehdit oluşturduğu, bunun yanı sıra Batı Afrika genelinde terör tehdidinin yaygınlaşma riskinin ortaya çıktığı ve bununla bağlantılı olarak göç, örgütlü suçlar ve diğer istikrarsızlık unsurları karşısında Ekvator Ginesi makamlarının, savunma sanayisi ve güvenlik sektörlerinde mevcut açıklarını kapatmak ve ihtiyaçlarını karşılamak üzere yeni ortaklık ve iş birliği arayışına girdiği ve bu çerçevede Ekvator Ginesi makamlarının ülkemizle savunma alanında iş birliğini geliştirmek istediği,

Anlaşma'nın Ekvator Ginesi'ndeki onay sürecinin devam ettiği,

Anlaşma ile, Ekvator Ginesi'yle ikili askerî ilişkilerimizin hukuki zemininin oluşturulmasının taraflar arasında savunma ve askerî iş birliği sağlanması ve içeriğinin geliştirilmesinin hedeflendiği,

Anlaşma'nın Ekvator Ginesi'yle ilişkilerimizin diğer boyutlarının geliştirilmesi açısından da kolaylaştırıcı katkıda bulunacağı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Derya BAKBAK, İstanbul Milletvekili Seda GÖREN, Ankara Milletvekili Ahmet Fethan BAYKOÇ, İstanbul Milletvekili Zafer SIRAKAYA, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Ahmet Fethan Baykoç</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
Gaziantep	Ankara	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Semra Çağlar Gökalt</i>	<i>Talih Özcan</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>
Bitlis	Düzce	Elâzığ
(Muhalefet şerhimiz vardır)		
Üye	Üye	Üye
<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Yunus Emre</i>	<i>Seda Gören</i>
Eskişehir	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul

Üye
Oğuz Üçüncü
İstanbul

Üye
Zafer Sırakaya
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
İsmail Özdemir
Kayseri
Üye
Metin Ergun
Muğla

Üye
Namık Tan
İstanbul
Üye
Ziya Altunyaldız
Konya

MUHALEFET ŞERHİ

DEM Parti olarak halkların barış içinde yaşamasını, uluslararası ilişkilerde demokratik hukuk normlarının esas alınmasını, evrensel insan haklarının korunmasını ve devletlerarası ilişkilerde militarizmin değil, diplomatik ve sivil yöntemlerin güçlendirilmesini savunmaktayız. Bu çerçevede, Türkiye'nin başka ülkelerle imzaladığı askeri ve savunma iş birliği anlaşmalarını yalnızca teknik ya da diplomatik metinler olarak değil, aynı zamanda insan hakları, demokrasi, bölgesel barış ve toplumsal etkileri bakımından da değerlendirmekteyiz. Dış politika, silah ihracatı ve askeri nüfuz alanı genişletme hedefleri üzerinden değil, halkların barış içinde bir arada yaşaması temelinde şekillenmelidir.

Bu kanun teklifi, kapsamı itibarıyla sıradan bir askeri eğitim anlaşmasının çok ötesine geçmektedir. Anlaşmanın "İş Birliği Alanları" başlıklı 4. Maddesi, savunma sanayi, askeri istihbarat mübadelesi, lojistik iş birliği, muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma gibi çok geniş ve kritik alanları kapsamaktadır. Ayrıca anlaşmanın 8. maddesi doğrudan "Askeri İstihbarat" faaliyetlerinin detaylarını düzenlemektedir. Bu durum, Türkiye'nin Ekvator Ginesi'ne yalnızca diplomatik düzeyde değil, doğrudan askeri kapasite, istihbarat ve teknoloji aktarımı bakımından da taraf haline geleceğini göstermektedir. Demokratik şeffaflık ve parlamenter denetimden uzak biçimde yürütülecek bu tür bir istihbarat ve güvenlik koordinasyonu son derece sakıncalıdır.

DEM Parti olarak, insan hakları sicili ağır eleştirilere konu olan, demokratik mekanizmaların işlemediği ve devlet gücünün sistematik biçimde siyasal-toplumsal kontrol amacıyla kullanıldığı totaliter rejimlerle askeri ilişkilerin derinleştirilmesini kabul edilemez buluyoruz. Ekvator Ginesi, 1979 yılından bu yana aynı anti-demokratik iktidar tarafından yönetilmekte olup, uzun yıllardır uluslararası insan hakları örgütleri tarafından şu somut ihlallerle eleştirilmektedir:

- Siyasal muhalefetin şiddetle bastırılması,
- İfade, basın ve örgütlenme özgürlüğünün fiilen yok edilmesi,
- Sivil toplum aktivistlerine ve muhaliflere yönelik keyfi gözaltılar,
- Güvenlik ve kolluk güçlerinin sistematik devlet şiddeti ve işkence uygulamaları,
- Seçim süreçlerinin asgari demokratik standartlardan tamamen uzak olması.

Böyle bir siyasal ortamda yapılacak askeri ve savunma iş birliği ülkedeki demokratik denetimden uzak güvenlik aygıtlarının tahkim edilmesi riskini taşımaktadır.

Türkiyeli savunma şirketlerinin son yıllarda geliştirdiği Silahlı İnsansız Hava Araçları (SİHA), gözetleme teknolojileri ve diğer savunma sanayi ürünlerinin demokratik standartları zayıf otoriter ülkelere ihracı, uluslararası alanda derin kaygılara neden olmaktadır. Ekvator Ginesi gibi muhalefetin ezildiği bir ülkeye askeri teknoloji, siber savunma ve istihbarat desteği sağlamak; bu kapasitelerin halkın demokratik taleplerini bastırmak, iç baskı mekanizmalarını güçlendirmek ve muhalif toplumsal kesimleri sindirmek amacıyla kullanılma ihtimalini doğurmaktadır. Türkiye'nin savunma sanayi kapasitesi, sivil halkına eziyet eden anti-demokratik yönetimlerin "kalkanı" veya iç baskılara yönelik bir lojistik destek olmamalıdır.

Anlaşmanın, üçüncü ülkelerin güvenlik dengelerini etkileyebilecek askeri iş birliklerine zemin hazırlama ihtimali de bulunmaktadır. Afrika kıtasında son yıllarda artan askeri rekabet ve dış müdahaleler dikkate alındığında, Türkiye'nin bölgesel gerilimlerde ve yapay düşmanlıklarda taraf haline gelebilecek askeri angajmanlardan kaçınması elzemdir.

DEM Parti, halkların kaynaklarının militarizme ve savaş politikalarına değil; yoksullukla mücadeleye, eğitime, sağlığa, demokratikleşmeye ve toplumsal refaha ayrılması gerektiğini kararlılıkla savunmaktadır. Ülkemizin, sivil halkına şiddet uygulayan ve insan hakları sicili karanlık olan yönetimlerle "savunma ve güvenlik" adı altında totaliter yapıları destekleyecek anlaşmalara imza atması ilkesel olarak reddettiğimiz bir durumdur. Açıkladığımız tüm bu hukuki, siyasi ve vicdani gerekçelerle; "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin kanun teklifine katılmıyor ve şerh ediyoruz.

Semra Çağlar Gökalp

Bitlis

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ'UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE EKVATOR GİNESİ CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 23 Ağustos 2021 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE EKVATOR GİNESİ CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
EKVATOR GİNESİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
SAVUNMA İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
EKVATOR GİNESİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
SAVUNMA İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI**

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Taraf" veya "Taraflar" olarak adlandırılır);

Birleşmiş Milletler Sözleşmesi amaç ve ilkelerine yönelik taahhütlerini teyit ederek,

Her iki Tarafın egemenlik ve eşitliğine karşılıklı saygı temelinde çeşitli askeri alanlarda iş birliğinin Tarafların ortak menfaatlerine ve ekonomik verimliliğine katkı yapacağına vurgu yaparak,

Savunma alanında ikili ilişkilere dair yasal bir çerçeve oluşturma ihtiyacının farkında olarak,

Ulusal kanunlar, uluslararası kurallar ve anlaşmalar temelinde Taraflar arasında mevcut dostane ilişkileri geliştirme ihtiyacını ifade ederek;

Kendi Savunma Bakanlıkları arasındaki ikili iş birliği seviyesini artırmak ve geliştirmek için sürekli olarak ifade edilen ortak ihtiyacın farkında olarak;

Tarihsel olarak dostlukla bir araya getirilmiş, iki devlet arasındaki güçlü ve tutarlı iş birliğinin istikrar, barış ve uluslararası güvenlik amacına hizmet edeceğine ikna olarak;

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır.

MADDE I

AMAÇ

Bu Anlaşmanın amacı, MADDE IV'te belirtilen Taraflar arasındaki ilişkileri ve iş birliğini geliştirmeye yönelik bir çerçeve sunmaktır.

MADDE II

KAPSAM

Bu Anlaşma, Madde IV'te belirlenmiş alanlarda personel, malzeme, teçhizat, bilgi ve tecrübe mübadelesine uygulanır.

MADDE III

TANIMLAR

Bu Anlaşmada kullanılan terimler aşağıdaki anlamları taşır:

1. "**Gönderen Taraf**" bu Anlaşmanın uygulanması için Kabul Eden Tarafa personel, malzeme ve teçhizat gönderen Tarafı ifade eder.
2. "**Kabul Eden Taraf**" bu Anlaşmanın uygulanması için Gönderen Tarafın personelini, malzemesini ve teçhizatını kendi topraklarında misafir eden tarafı ifade eder.
3. "**Misafir Personel**" bu Anlaşmanın uygulanması için bir Taraftan diğer Tarafa gönderilen ve silahlı kuvvetler mensubu askeri personeli veya sivil kişileri ifade eder.

4. **“Misafir Öğrenci”** Gönderen Tarafın Silahlı Kuvvetlerinde görevlendirilmek üzere, Gönderen Tarafça, Kabul Eden Tarafın askeri okullarına veya Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer eğitim kurumlarına eğitim almak için gönderilen öğrenciyi ifade eder.
5. **“Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri”** Misafir Personelin kendi ulusal mevzuatları uyarınca bakmakla yükümlü oldukları eş ve çocuklarını ifade eder.
6. **“Kıdemli Personel”** bu Anlaşma kapsamında gönderilen askeri/sivil grubun faaliyetlerini denetlemeye yetkili ve Gönderen Tarafın ulusal mevzuatı uyarınca atanmış, Misafir Personel arasındaki en kıdemli kişiyi ifade eder.
7. **“Hibe”** Bir malzeme veya hizmetin bağışlanmasını veya bedelsiz devrini ifade eder.
8. **“Hizmet”** Taraflar arasında bu Anlaşmaya göre bir işin yapılması için verilecek eğitim, teknik bilgi, destek, geliştirme, bakım, onarım, kurtarma, imha, liman ve müşavirlik desteği ile mülkiyeti elde olmak kaydıyla tahsis edilebilecek kara, deniz ve hava araç, gereç, silahları, bina ve araziyi ifade eder.
9. **“Lojistik Destek”** ikmal maddeleri ve hizmetlerin satışı, hibesi, transferi, tahsisini kapsar.
10. **“Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzeme”** Ulusal güvenlik için koruma gerektiren resmî bilgi, doküman ve malzemedir. Bu nedenle ulusal güvenlik sınıflandırması uygulanması ile düzenlenir. Bu bilgi, sözel, görsel, manyetik veya basılı şekilde olabilir ya da Fikri Mülkiyet Haklarına tabi bilgiler dâhil teknolojik veya cihaz formunda olabilir.

MADDE IV İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar arasındaki iş birliği aşağıdaki alanları kapsar:

1. Askeri eğitim ve öğretim;
 - a. Askeri okullarda, eğitim ve öğretim merkezlerinde veya Kabul Eden Tarafça belirlenecek diğer eğitim kurumlarındaki eğitim, öğretim ve kurslar,
 - b. Birliklerde, karargahlarda ve kurumlarda görev başı eğitimi,
 - c. Eğitim ve öğretim kurumları arasında Misafir Personel, Misafir Öğrenci veya eğitim personelinin karşılıklı/tek taraflı mübadelesi,
 - d. Eğitim ve öğretimin geliştirilmesi için karşılıklı temas ziyaretleri ve bilgi mübadelesi.
2. Tatbikatlara/eğitimlere veya müşterek tatbikatlara katılım,
3. Savunma sanayi,
4. Silahlı Kuvvetler arasında askeri iş birliği ve temas ziyaretleri,
5. Silahlı Kuvvetlerin teşkilat yapısı, askeri birliklerin yapısı ve teçhizatı ve personel yönetimi,
6. Askeri istihbarat mübadelesi,
7. Lojistik iş birliği, hibe ve lojistik sistemler,

8. Askeri tıp ve sağlık hizmetleri,
9. Muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma,
10. Barışı koruma, insani yardım ve deniz haydutluğu ile mücadele harekâtları gibi savaş harici harekâtlar,
11. Askeri hukuk sistemlerine ilişkin bilgi mübadelesi,
12. Haritacılık ve hidrografi,
13. Mesleki gelişim için personel mübadelesi,
14. Misafir Personel, danışman ve birlik mübadelesi,
15. Askeri bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarında bilgi ve tecrübe mübadelesi,
16. Sosyal, kültürel faaliyetler ve spor,
17. Mayın ve El Yapımı Patlayıcılarla mücadeleye dair eğitim, bilgi ve tecrübe mübadelesi,
18. Doğal Afet Kurtarma Harekâtları kapsamında eğitim, bilgi ve tecrübe mübadelesi,
19. Askeri tarih, arşiv, yayım ve müzecilik.

MADDE V
İŞ BİRLİĞİ TÜRLERİ

1. Taraflar, kararlarına bağlı olarak aşağıdaki şekillerde iş birliği icra edebilir:
 - a. Savunma Bakanları, Genelkurmay Başkanları ve onların yardımcıları veya Taraflarca yetkilendirilen diğer görevlilerin toplantı ve ziyaretleri,
 - b. Çeşitli faaliyet alanlarında her iki Taraf uzmanları arasında mübadelesi,
 - c. Askeri birlikler, karargahlar ve kurumlarda ücretli, ücretsiz veya indirimli olarak eğitim, öğretim ve kursların düzenlenmesi,
 - d. Benzer askeri birlikler arasında temaslار,
 - e. Müşterek müzakerelerin, istişarelerin, toplantıların düzenlenmesi ve kurslara, sempozyumlara ve konferanslara katılım,
 - f. Fiili atış tatbikatları dahil askeri tatbikatlara katılım, bu askeri tatbikatlara gözlemci olarak katılım, geçiş tatbikatlarının (PASSEX) ve liman ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi, müşterek tatbikatların düzenlenmesi,
 - g. Bilgi ve eğitim malzemelerinin mübadelesi,
 - h. Karşılıklı lojistik destek sağlanması ve mühimmat, malzeme ve hizmetlerin hibe şeklinde veya ücreti mukabil mübadelesi,
2. Hibe niteliğindeki mühimmatın, silah sistemlerinin, askeri teçhizatın, araçların ve ilgili ikmal maddelerinin mübadelesi, geçici tedarik veya yabancı askeri satışlar, mevcut anlaşmaların üçüncü taraf transfer kısıtlamaları uyarınca gerçekleştirilir.

3. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Tarafların ulusal mevzuatında öngörülecek onay sürecine ve bu Anlaşma hükümlerine uygun olan tamamlayıcı mutabakat muhtırası, protokoller ve düzenlemeler akdedebilir.

4. İş birliği, Tarafların karşılıklı çıkarları ve ihtiyaçları dikkate alınarak müteakibiyet esasına göre yürütülür.

5. Hibe veya ücreti mukabil mübadele edilen malzeme, teknik bilgi ve dokümanlar ya da bu Anlaşma, diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemeler uyarınca Taraflarca müştereken üretilen, üretilecek malzeme, teknik bilgi ve dokümanlar karşılıklı ön onay olmaksızın üçüncü bir ülkeye transfer edilemez.

6. Bu Anlaşma kapsamında hibe edilecek malzemenin elden çıkarılması durumunda Kabul Eden Taraf Gönderen Tarafı yazılı olarak bilgilendirir.

MADDE VI YETKİLİ MAKAMLAR VE YILLIK UYGULAMA PLANLARI

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasına yönelik yetkili makamlar:

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına: Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı
Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti adına: Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı

2. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması için müşterek faaliyetlere ilişkin Yıllık Uygulama Planları hazırlar. Yıllık Uygulama Planları yürütülecek faaliyetlerin ismini, kapsamını, türünü, tarihini, yerini, icracı kurumları, mali boyutlarını ve diğer detaylarını kapsar.

3. Taraflar arasındaki iş birliği Yıllık Uygulama Planlarında zikredilen tüm düzeylerde karşılıklı ziyaretler aracılığıyla güçlendirilir.

MADDE VII GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

1. Bu Anlaşma kapsamında sağlanan veya üretilen tüm gizlilik dereceli bilgi, doküman, fiziki ve fikri mülkiyet hakları ve askeri malzeme, Taraflar arasında akdedilecek müteakibi mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemelere göre kendi amaçları doğrultusunda mübadele edilir, kullanılır ve korunur.

2. Kendi ulusal mevzuatları uyarınca Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması ve müşterek faaliyetlerin icrası kapsamında mübadele edilecek malzemelere ve teçhizata ilişkin tüm veriler ile bilgi ve dokümanların korunmasını sağlar. Bu bağlamda, aynı seviyedeki kendi gizlilik dereceli bilgilerinin korunması için gerekli olanlar ile aynı tedbirleri alır. Aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere mübadele edilen bilgilere uygun gizlilik derecesini verirler.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına	Gizlilik Derecesi	Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Adına
Çok Gizli	Top Secret	Altamente Secreto
Gizli	Secret	Secreto
Özel	Confidential	Confidencial
Hizmete Özel	Restricted	Restringido
Tasnif Dışı	Unclassified	No Clasificado

3. Gizlilik dereceli bilgi ve malzeme, sağlayan Tarafın yazılı ön izni olmadan üçüncü bir tarafa ifşa edilmez veya paylaşılmaz (ya da transfer edilmez).
4. Gizlilik dereceli bilgi ve malzeme sadece hükümetler arası kanallar veya Tarafların görevlendirdiği güvenlik makamlarınca onaylanmış diğer kanallar aracılığıyla mübadele edilir. Bilginin gizlilik derecesi, bilgiyi sağlayan Tarafça belirlenir.
5. Taraflar bu Anlaşma sona erdikten sonra dahi mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemenin gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesi ve korunmasından sorumlu olmaya devam eder.
6. Taraflar, ulusal mevzuatları ve taraf oldukları uluslararası antlaşmalar uyarınca bu Anlaşma kapsamında oluşturulacak veya transfer edilecek fikri mülkiyet haklarının etkin şekilde korunmasını temin eder. Bu Anlaşma bağlamında fikri mülkiyet, 14 Temmuz 1967 tarihinde Stockholm'de imzalanmış Dünya Fikri Mülkiyet Örgütünü Kuran Anlaşma'nın 2'nci Maddesinde tanımlandığı şekilde anlaşılır.
7. Gerekli görülmesi durumunda bu Anlaşma kapsamında mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemelerin transferine, kullanımına ve korunmasına dair ayrı bir güvenlik anlaşması, MADDE IV'te belirtilen iş birliği alanlarının her biri için yetkilendirilen makamların sorumluluğunda akdedilebilir.
8. Bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması esnasında elde edilen bilgiler, Taraflardan biri tarafından diğer Tarafın veya herhangi bir üçüncü Tarafın menfaatleri aleyhine kullanılamaz.
9. Taraflar, gizlilik dereceli bilgi ve malzemelere erişimin bilmesi gereken prensibine göre ve uygun güvenlik kleransına sahip personele sağlanmasını temin eder.
10. Bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin mübadele edilen bilgilerin beklenmedik biçimde ifşa olması halinde bu durumu tespit eden Taraf diğer Tarafı durumundan haberdar eder.

MADDE VIII ASKERİ İSTİHBARAT

1. Tarafların karşılıklı çıkarlarına zarar vereceği düşünülen ve müştereken belirlenecek ülkelere ilişkin bu madde, söz konusu ülkelerin Türkiye ve Ekvator Ginesi'ndeki faaliyetlerine ve bu faaliyetlere dair askeri istihbarat bilgi mübadelesine öncelik verilecek şekilde Tarafların Silahlı Kuvvetlerinin ilgi alanındaki gelişmeleri kapsar.
2. İstihbarat bilgilerinin mübadelesi, aşağıdaki vasıtalarla ve yöntemlere göre icra edilir:
 - a. Her koordinasyon konusu (mübadele konuları dâhil), bir yıl Türkiye'de bir yıl Ekvator Ginesi'nde dönüşümlü olarak her iki ülkenin Askeri İstihbarat Başkanları veya yetkilendirecekleri personel tarafından gerçekleştirilecek ikili müzakereler esnasında ilgili yıl için karşılıklı mutabakat ile Taraflar arasında belirlenir.
 - b. Ziyaret eden taraf, planlı tarihten en az on beş (15) gün önce heyet üyelerinin isim, rütbe, görev ve güvenlik kleranslarını Kabul Eden Tarafa bildirir.
 - c. Dokümanların ve müzakerelerin dili İngilizce'dir. Müzakereler gerekirse bir tercüman aracılığıyla yürütülebilir.

d. Mübadele edilebilecek bilgiler, doküman şeklinde verilir. Konuya ilişkin herhangi bir CD, DVD, film, fotoğraf, slayt vb. olması durumunda ilgili dokümana iliştilir.

e. Her iki Taraf, karşılıklı olarak mutabık kalınmış güvenli kanallar aracılığıyla mümkün olan en kısa sürede birbirlerinin bilgi taleplerine cevap vereceklerini kabul eder.

f. Askeri istihbarat bilgilerinin mübadelesine ilişkin talep, duruma göre değerlendirilir ve Taraflardan birinin ulusal egemenlik ve güvenliğini tehlikeye atması ya da ulusal/uluslararası menfaatlerle büyük ölçüde çatışması durumunda reddedilebilir.

MADDE IX YARGILAMA VE DİSİPLİN DÜZENLEMELERİ

1. Misafir Personel, Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ve Misafir Öğrenciler, ülkeye giriş, ülkede kalma ve ülkeden ayrılma dâhil Kabul Eden Tarafın topraklarında buldukları sürece Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına ve yargılama yetkisine tabidirler. Kabul Eden Tarafın yargılama yetkisinin tatbik edildiği ve yargı kararının Gönderen Tarafın mevzuatında yer almayan bir cezayı gerektirdiği durumlarda her iki Devlet mevzuatında yer alan veya her iki Devlet için uygun bir ceza türü uygulanır.
2. Herhangi bir Misafir Personelin, Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin veya Misafir Öğrencilerin alıkonması veya tutuklanması durumunda Kabul Eden Taraf durumu ilgili olarak Gönderen Tarafı ivedilikle bilgilendirir.
3. Herhangi bir Misafir Personel, Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri veya Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın yasal bir soruşturmaya veya duruşmaya maruz kalması durumunda Kabul Eden Taraf vatandaşlarının sahip olduğundan az olmayacak şekilde genel kabul görmüş tüm yasal koruma hakkına sahiptir.
4. Misafir Öğrenci ve Misafir Personelin faaliyetleri Kabul Eden Taraf kanunlarını ihlal etmeleri durumunda sonlandırılabilir.
5. Misafir Öğrenciler ve Misafir Personel, görevlendirildikleri birlik, karargâh ve kurumların disiplin kurallarına riayet eder.
6. Misafir Öğrenciler disiplin cezaları açısından Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatlarına ve Misafir Personel ise Gönderen Tarafın ulusal mevzuatlarına tabidir. Ancak, Kabul Eden Tarafın yetkili askeri makamları, görevin gerektirdiği şekilde komutası altındaki Misafir Personele emirler verebilir.
7. Gönderen Tarafın Kıdemli Personeli, kendi askeri hizmet ve disiplin kanunları hükümleri uyarınca Gönderen Taraf personeli üzerinde disiplin tedbirlerini tatbik etmeye yetkilidir.
8. Misafir Personel, Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri veya Misafir Öğrenciler, herhangi bir siyasi faaliyete karışamaz veya Kabul Eden Taraf aleyhine herhangi bir faaliyette bulunamaz.

MADDE X
TAZMİNAT TALEPLERİ

1. Bu Anlaşmanın uygulanması esnasında, üçüncü taraf tazminat talepleri konusunda Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatı geçerlidir.
2. Taraflar, söz konusu zarar veya ziyanın ağır ihmal veya kasıtlı fiilden kaynaklandığı durumlar hariç, bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında personelinin yaralanması veya ölümü ya da kişilere, mallara ve çevreye verilen zararlar/ziyanlar nedeniyle birbirlerinden tazminat taleplerinde bulunmazlar.
3. Taraflar söz konusu durumun ağır ihmal veya kasıtlı fiilden kaynaklanıp kaynaklanmadığını müştereken belirler.

MADDE XI
İDARİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel, Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ve Misafir Öğrenciler, herhangi bir diplomatik dokunulmazlık ve imtiyazdan yararlanmaz.
2. Taraflarca aksi yönde mutabık kalınmadıkça Kabul Eden Taraf, Misafir Öğrenci ve Misafir Personele bu Anlaşmada veya müteakip anlaşmalar ve düzenlemelerde belirtilen görevlerin dışında görevler veremez.
3. Misafir Öğrenci ve Misafir Personel, Kabul Eden Tarafın emsal personeli ile aynı idari usullere tabidir.
4. Bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve teknik düzenlemelerde aksi kararlaştırılmadıkça Gönderen Tarafın askeri personeli, kendi milli üniformasını giyme hakkına sahiptir. Kabul Eden Taraf görev sırasında herhangi bir faaliyetin icrası için gerekli teçhizatı mümkün olan ölçüde sağlar. Ancak, Misafir Öğrenciler Kabul Eden Tarafın sağladığı askeri üniformayı giymek zorundadır. Bu Misafir Öğrenciler tanınmak için Gönderen Tarafın verdiği askeri sembolleri taşıyabilir.
5. Gönderen Taraf gerekli gördüğünde personelinin geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Taraf Gönderen Tarafın böyle bir talep aldığı anda söz konusu personelin dönüşü için mümkün olan en kısa zamanda gerekli tedbirleri alır.
6. İstisna teşkil eden idari hususlar, bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller veya teknik düzenlemelerde belirlenir.
7. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, Kabul Eden Tarafın düzenlemeleri çerçevesinde orduvelevleri ve askeri kantinlerden faydalanabilir.
8. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ve Misafir Öğrencilerden herhangi birinin ölmesi durumunda Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafı durumu ilgili bilgilendirir, ölen kişinin cenazesini kendi ülkesindeki en yakın uluslararası havaalanına nakleder ve cenaze sevk edilene kadar tıbbi koruma dâhil gerekli diğer tedbirleri alır.
9. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ve Misafir Öğrenciler çevreye zarar verebilecek faaliyetlerden kaçınır ve çevre kirliliğinin önlenmesine azami dikkat eder ve Kabul Eden Tarafın konuya ilişkin düzenlemelerine uyar.

10. Kabul Eden Taraf, faaliyetlerin icrası için gerekli olan ulaştırma hizmetlerinin, mükabilyet ilkesi temelinde ve imkân ve kabilyetleri çerçevesinde ücreti mukabil/ücretsiz olarak teminine ilişkin nihai kararı verir.

11. Eğitim ve öğretim Kabul Eden Tarafın mevzuatı uyarınca verilir. Akademik başarısızlık, disiplinsizlik, sağlık sorunları vb. nedenlerden dolayı eğitim ve öğretime katılmayan Misafir Personel ve Misafir Öğrenci, Kabul Eden Tarafın mevzuatında belirtilen ilgili usuller uyarınca eğitim ve öğretim kurumlarından çıkarılır. Taraflarca gerekli görülmesi durumunda hayati tehlikesi bulunan ve uzmanlık gerektiren (uçuş eğitimi, atış eğitimleri vb.) eğitimler için bu Anlaşmaya dayalı protokoller akdedilebilir.

12. Misafir Personel ve Misafir Öğrencinin seçimi, Kabul Eden Tarafın belirlediği kriterlere uygun olarak Gönderen Tarafça tatbik edilir.

MADDE XII SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel ve Misafir Öğrenci, bu Anlaşma kapsamında herhangi bir faaliyeti gerçekleştirebilmesi için sağlık durumu iyi durumda olmalıdır. Kabul Eden Taraf bu kişilerin sağlık bakımından iyi durumda olduğunu belgeleyen bir sağlık raporu talep edebilir.

2. Misafir Öğrencilerin muayene ve tedavi hizmet giderleri Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına göre karşılanır. Kabul Eden Taraf Misafir Öğrencilerin sağlık sigortası primleri veya sağlık giderlerini karşılar.

3. Kabul Eden Taraf Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin acil sağlık ve acil dış bakım hizmetlerini ücretsiz olarak sağlar. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin acil sağlık ve acil dış bakım hizmetleri dışında kalan tıbbi muayene ve tedavi hizmet giderleri Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına göre yapılacak bir sağlık sigortası tarafından karşılanır.

4. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin sigorta primleri veya tüm tedavi hizmeti giderlerini ücretli ya da ücretsiz olarak karşılayabilir. Kabul Eden Taraf bu hizmetlerin ücretli verilmesine karar verirse Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin sigorta primleri veya tüm tedavi hizmeti giderleri Gönderen Taraf veya Misafir Personel tarafından karşılanır.

MADDE XIII MALİ KONULAR

1. Gönderen Taraf, bu Anlaşma kapsamında iş birliği faaliyetlerinin icra edilmesi için görevlendirilmiş Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin maaş/harçlık, ibate, iae, ulaştırma ve diğer mali haklarından sorumludur.

2. Ancak, Gönderen Tarafça talep edilmesi durumunda eğitim ve öğretim maksadıyla görevlendirilen Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler için aşığıdaki hususların karşılanıp karşılanmayacağına ve karşılanma esaslarına Kabul Eden Taraf karar verir.

a. Misafir Personel için:

i. Aylık maaş (Kurs katılımcısı subay ve astsubayların esas ve miktarları rütbelerine göre belirlenir ve sivil personelin esas ve miktarları Kabul Eden Tarafça belirlenecek stattiye göre belirlenir).

- ii. Eğitim ve öğretim masrafları (Ücretli, indirimli veya ücretsiz),
 - iii. Giyim (Detaylar Kabul Eden Tarafça belirlenir),
 - iv. Uzmanlık eğitimi gören doktorlar için nöbet ücreti,
 - v. Ulaştırma masrafları.
- b. Misafir Öğrenciler için:
- i. İaşe,
 - ii. İbate (Kabul Eden Tarafça belirlenen misafirhanede veya tesiste),
 - iii. Harçlık (Kabul Eden Tarafça belirlenen esas ve miktarda),
 - iv. Eğitim ve öğretim masrafları (Ücretli, indirimli veya ücretsiz),
 - v. Giyim (Detaylar Kabul Eden Tarafça belirlenir),
 - vi. Tıp Fakültesi 6'ncı sınıf öğrencilerine intörn eğitimi döneminde ödenen ücretler,
 - vii. Ulaştırma masrafları.
3. Türkiye'de verilecek Türkçe dil kursları (akademik eğitim için dil hazırlık sınıfları dâhil) ve Ekvator Ginesi'nde verilecek Fransızca dil kursları ücretsizdir. Yüksek maliyet gerektiren eğitimler (uçuş eğitimi, dalış eğitimi ve serbest kurtarma kulesi eğitimi vb.) tam ücretli olarak verilir.
4. Misafir Personel ve Misafir Öğrenci, Kabul Eden Tarafı daimi olarak terk ederken kendilerinin ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin borçlarını tasfiye eder. Acil geri çekme durumunda Misafir Personel, Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ve Misafir Öğrencilerin borçları, Kabul Eden Tarafça düzenlenecek harcama tutarını gösteren ve ilgili makamca onaylanmış belgeye göre Gönderen Tarafça ödenir.
5. Eğitim ve öğretim masrafları, her eğitim ve öğretim dönemi sonunda harcama tutarını gösteren ve ilgili makamca onaylanmış dokümanın alındığı tarihi müteakip 60 (altmış) gün içinde Kabul Eden Taraf yetkili makamınca belirlenmiş banka hesabına Gönderen Tarafça ABD Doları cinsinden ödenir (bir aylık veya daha kısa süreli eğitim masrafları nakit ödenir).
6. Misafir Personel, Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ve Misafir Öğrenciler, giriş, kalış ve çıkışları süresince Kabul Eden Tarafın yürürlükteki vergi kanununa tabidir.

MADDE XIV GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel, Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ve Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın ülkesinde Kabul Eden Tarafın yabancıların ikameti ve seyahatleri hakkındaki düzenlemelerine tabidir.
2. Misafir Personel, Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ve Misafir Öğrenciler, ülkeye giriş ve çıkışlarında Kabul Eden Tarafın gümrük ve pasaport düzenlemelerine tabidir. Ancak, Kabul Eden Taraf, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan tüm idari kolaylıkları sağlar.

MADDE XV
TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN DOĞAN
TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşma hükümleri, Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan taahhütlerini ve haklarını etkilemez ve başka Devletlerin çıkarlarına, güvenliklerine ve toprak bütünlüklerine karşı kullanılamaz.

MADDE XVI
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

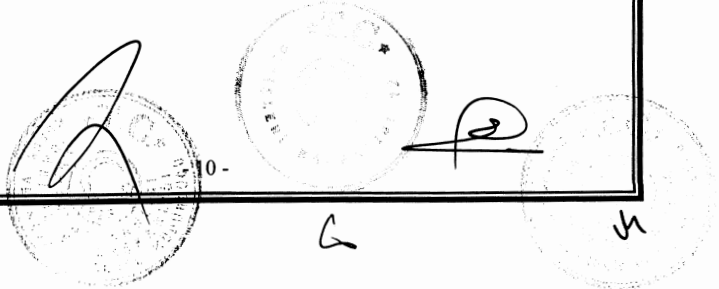
1. Bu Anlaşmanın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık, Taraflar arasından mümkün olan en alt düzeyde istişare ve müzakere yoluyla çözümlür ve çözüm için herhangi bir ulusal ya da uluslararası mahkemeye veya üçüncü tarafa intikal ettirilmez.
2. Uyuşmazlık, gerçekleştiği tarihten itibaren 60 (altmış) gün içinde çözümlenemediği takdirde, Taraflar 30 (otuz) gün içinde müzakerelere başlar. Müteakip 60 (altmış) gün içinde çözüm sağlanamadığı takdirde Taraflar, MADDE XVIII'de belirlenmiş usul uyarınca bu Anlaşmayı sona erdirebilir.

MADDE XVII
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan biri gerektiği takdirde diplomatik kanallardan bu Anlaşmanın tadili veya gözden geçirilmesini önerebilir. Yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren 30 (otuz) gün içerisinde müzakereler başlar. 60 (altmış) gün içinde bir sonuca varılmadığı takdirde Taraflar, MADDE XVIII'de belirlenmiş usul uyarınca bu Anlaşmayı sona erdirebilir. Mutabık kalınan tadiller veya gözden geçirmeler, bu Anlaşmanın yürürlüğe girişini düzenleyen MADDE XIX'da belirlenmiş usuller uyarınca yürürlüğe girer.

MADDE XVIII
YÜRÜRLÜK VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma 5 (beş) yıllık süre için yürürlükte kalır.
2. Taraflardan biri sona erdirmeye niyetini yazılı olarak diplomatik kanallardan diğer Tarafa bildirmedeği müddetçe bu Anlaşma müteakip 1 (bir) yıllık süreler için kendiliğinden uzar.
3. Taraflardan biri bu Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini herhangi bir zamanda yazılı olarak diplomatik kanallardan diğer Tarafa bildirebilir. Bu Anlaşmanın sona erdirilmesine ilişkin bildirimler, bildirim yapılmasını müteakiben 90 (doksan) gün sonra yürürlüğe girer.
4. Bu Anlaşmanın sona ermesi, devam eden programları ve faaliyetleri etkilemez.

MADDE XIX
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını diplomatik kanallardan birbirlerine bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

ANKARA'da 2021 yılı Ağustos ayının **23.** gününde, Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dillerinde, her biri eşit derecede geçerli ve doğru olmak üzere ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı halinde İngilizce metin geçerli olur.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

EKVATÖR GİNESİ CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Hulusi AKAR

Millî Savunma Bakanı

Victoriano NSUE OKOMO

Millî Savunma Bakanı

